

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES
[HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE] SECINĀJUMI,
sniegti 2017. gada 26. janvārī¹

Lieta C-29/16

HanseYachts AG
pret
Port d'Hiver Yachting SARL,
Société Maritime Côte d'Azur,
Compagnie Generali IARD SA

(Landgericht Stralsund (Štrālzundes apgabaltiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Jurisdikcija civillietās un komercietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — 27. pants — *Lis pendens* — Tiesas, kurā pirmajā ir celta prasība, noteikšana — 30. panta 1. punkts — Dokuments par lietas ierosināšanu vai līdzvērtīgs dokuments — Jēdziens — Prasības pieteikums par tiesas ekspertīzi, lai pirms tiesvedības saglabātu vai nodrošinātu pierādījumus, kas var pamatot vēlāk celto prasību tiesā — Prasība pēc būtības, kas secīgi ir celta tās pašas dalībvalsts tiesā

I – Ievads

1. *Landgericht Stralsund* (Štrālzundes apgabaltiesa, Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās² un, konkrētāk, par tās 30. panta 1. punkta, aplūkojot to kopsakarā ar tās 27. pantu³, interpretāciju.

2. Šis lūgums tika iesniegts saistībā ar strīdu starp Vācijas sabiedrību un Francijas sabiedrībām par Vācijas sabiedrības atbildību, kas varēja iestāties tās uzbūvētajā un vēlāk vienai no Francijas sabiedrībām pārdotajā laivā esoša bojājuma dēļ. Par minēto bojājumu tika ierosinātas vairākas tiesvedības dažādu dalībvalstu tiesās.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — OV 2001, L 12, 1. lpp.

3 — Sākumā precizēšu, ka 1968. gada 27. septembrī Briselē parakstītās Konvencijas par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar turpmākām konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanos šai konvencijai (turpmāk tekstā – “Brieseles konvencija”), kas tika aizstāta ar Regulu Nr. 44/2001, 21. pantā bija paredzēts noteikums, kas ir analogisks šīs regulas 27. pantā minētajam, bet tajā nebija iekļauta norma, kas ir analogiska minētās regulas 30. pantam. Tiesas judikatūra attiecībā uz minētās konvencijas interpretāciju ir piemērojama Regulas Nr. 44/2001 interpretācijai, ciktāl to tiesību normas būtībā ir ekvivalentas (it īpaši skat. spriedumu, 2011. gada 25. oktobris, *Advertising* u.c., C-509/09 un C-161/10, EU:C:2011:685, 39. punkts).

3. Vispirms Francijas tiesā vērsās sākotnējais attiecīgās laivas pircējs, iesniedzot saskaņā ar Francijas Civilprocesa kodeksa (turpmāk tekstā – “CPC”) 145. pantu pieteikumu par tiesu ekspertīzi, lai pirms tiesvedības uzsākšanas nodrošinātu pierādījumus, ar kuriem var pamatot vēlāk celtu prasību tiesā, – tas ir pierādījumu savākšanas pasākums, ko parasti sauc par “*in futurum*”⁴.

4. Trīs gadus pēc ekspertīzes atzinuma iesniegšanas Vācijas pārdevējs un būvētājs cēla iesniedzējtiesā negatīvu atzišanas prasību, lai tiktu konstatēts, ka atbildētājam pamatlietā nebija nekādu tiesību vērsties pret viņu saistībā ar attiecīgo laivu. Dažas nedēļas pēc šī prasības celšanas sākotnējais pircējs cēla prasību pēc būtības citā Francijas tiesā⁵, lūdzot atlīdzināt tam nodarīto apgalvoto kaitējumu un ekspertīzes atzinuma izmaksas.

5. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tiesvedība attiecībā uz pēdējo minēto prasību, lai arī tā ir celta pēc tajā celtās prasības, tai tomēr būtu jāaptur kā “tiesai, kurā otrajā ir celta prasība”, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 27. pantu, jo pierādījumu iegūšanas procedūra Francijā tika uzsākta dažus gadus pirms tajā celtās prasības. Faktiski tā uzskata, ka šāda pierādījumu nodrošināšanas procedūra varētu būt viena vienīga procedūra ar prasību pēc būtības, kas tajā pašā dalībvalstī tiek celta pēc tās pabeigšanas, ciktāl tā attiecas uz tiem pašiem materiāltiesiskajiem apstākļiem.

6. Tāpēc tā aicina Tiesu noteikt, vai iespējamā *lis pendens* gadījumā dokuments, ar kuru dalībvalsts tiesā pirms tiesvedības uzsākšanas tika izdots rīkojums veikt pierādījumu savākšanas procedūru, var būt “dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments” šīs regulas 30. panta 1. punkta izpratnē attiecībā uz prasību pēc būtības, kas ir celta citā šīs pašas dalībvalsts tiesā.

7. Ņemot vērā manus turpmāk izklāstītos apsvērumus, uzskatu, ka Regulas Nr. 44/2001 27. un 30. pants būtu jāinterpretē kopsakarā un ka būtībā uz šajā lietā uzdoto jautājumu būtu jāatbild noliedzoši.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

8. Šajā lietā *ratione temporis* ir piemērojama Regula Nr. 44/2001⁶.

9. Saskaņā ar tās preambulas 15. apsvērumu “tiesvedības saskaņotas norises interesēs ir jāsamazina paralēlas tiesvedības iespēja un jānodrošina, ka divās dalībvalstīs nepieņem nesavienojamus spriedumus. Ir jāparedz skaidrs un iedarbīgs mehānisms, lai izšķirtu *lis pendens* lietas un saistītas darbības un novērstu problēmas, ko izraisa valstu atšķirības attiecībā uz dienu, kad prasību uzskata par celtu. Šīs regulas nolūkā minētā diena būtu jānosaka autonomi.”

4 — Šādi kvalificē ārpus tiesvedības noteiktos pierādījumu savākšanas pasākumus, it īpaši tos, kurus ir noteikusi *Cour de cassation française* [Francijas Kasācijas tiesa] (it īpaši skat. 2. civillietu palātas 2016. gada 23. jūnija spriedumu Nr. 15-19.671 un Komerclietu palātas 2016. gada 16. februāra spriedumu Nr. 14-25.340, kas ir pieejami tīmekļa vietnē: <https://www.legifrance.gouv.fr>), atšķirībā no pasākumiem, kas tiek veikti tiesvedības laikā, it īpaši skat. Combes, G., un Ménétrey, S., “Incidents de procédure, Mesures d’instruction, Dispositions générales”, *JurisClasseur Procédure civile*, 634. burtnīca, 2016, 12., kā arī 49. un nākamie punkti).

5 — Jēdziens “prasība pēc būtības” šeit ir jāattiecinā uz jebkuru prasību panākt galīgu nolēmumu par esošajām tiesībām un pienākumiem neatkarīgi no tā, vai tā ir pozitīva (piemēram, zaudējumu atlīdzības piešķiršana) vai negatīva (piemēram, atbildības neesamības atzīšana) prasība, atšķirībā no prasībām pieņemt tikai pagaidu nolēmumu vai prasībām, kas attiecas vienīgi uz procesuālajām vai jurisdikcijas normām.

6 — Regula Nr. 44/2001 tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 12. decembra Regulu (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.). Tomēr šajā lietā ir piemērojama pirmā no šīm regulām, jo tiesvedība, kas norisinās iesniedzējtiesā, tika uzsākta pirms 2015. gada 10. janvāra, otrās regulas piemērošanas dienas (skat. Regulas Nr. 1215/2012 66. un 81. pantu). Skat. arī Beraudo, J. P., un Beraudo, M. J., “Convention de Bruxelles, conventions de Lugano et règlements (CE) n° 44/2001 et (UE) n° 1215/2012 – Compétence – Règles de procédure ayant une incidence sur la compétence”, *JurisClasseur Europe*, 3030. burtnīca, 2015, 62. punkts, kurā ir precizēts, ka Regula Nr. 44/2001 ir jāpiemēro, ja vismaz viena no prasībām, kas var izraisīt *lis pendens*, tika celta pirms šīs datuma.

10. Regulas Nr. 44/2001 II nodaļā “Jurisdikcija” ir iekļauta 9. iedaļa “*Lis pendens* un saistītas prasības”.

11. Šīs regulas 27. pantā, kas ietverts minētajā iedaļā, ir noteikts:

“1. Ja prasības par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc pašu iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība.

2. Ja ir konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā celta prasība, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai minētajai tiesai.”

12. Šajā pašā 9. iedaļā 30. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Šajā iedaļā uzskata, ka prasība ir celta tiesā:

1) laikā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts tiesā, ar nosacījumu, ka prasītājs pēc tam ir veicis pasākumus, kas viņam bija jāveic, lai nodrošinātu izsniegšanu atbildētājam [..].”

13. 31. pantā, kas ir iekļauts minētās nodaļas 10. iedaļā “Pagaidu pasākumi, tostarp aizsardzības pasākumi”, ir noteikts, ka “dalībvalsts tiesās var iesniegt pieteikumu attiecībā uz tādiem pagaidu pasākumiem, tostarp aizsardzības pasākumiem, ko var piemērot saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, pat ja saskaņā ar šo regulu lieta pēc būtības ir citas dalībvalsts tiesu jurisdikcijā”.

B – Francijas tiesības

14. Saskaņā ar *CPC* 145. pantu, kas ir iekļauts šā kodeksa I grāmatas “Vispārēji noteikumi visām tiesām” VII nodaļas “Pierādījumu iegūšana tiesā” II apakšnodaļā “Pierādījumu savākšanas pasākumi”, “ja pirms tiesvedības uzsākšanas pastāv attaisnojošs iemesls saglabāt vai konstatēt pierādījumu, no kura var būt atkarīgs strīda risinājums, pēc attiecīgās personas lūguma prasības pieteikumā vai pieteikumā par pagaidu noregulējumu var tikt noteikti tiesību aktos paredzētie pierādījumu savākšanas pasākumi”.

III – Pamatlieta, prejudiciālais jautājums un tiesvedība Tiesā

15. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka *HanseYachts AG* ir Greifswaldē [*Greifswald*] (Vācija), kas atrodas iesniedzējtiesas teritoriālajā jurisdikcijā, reģistrēta sabiedrība un nodarbojas ar laivu būvniecību un pārdošanu.

16. Saskaņā ar 2010. gada 14. aprīļa līgumu *HanseYachts* pārdeva *Port d’Hiver Yachting SARL*, kuras juridiskā adrese ir Francijā, tās būvēto motorlaivu, kas tika piegādāta Greifswaldē 2010. gada 18. maijā un tika pārvesta uz Franciju.

17. *Port d’Hiver Yachting SARL* šo laivu pārdeva tālāk *Société Maritime Côte d’Azur* (turpmāk tekstā – “*SMCA*”), kas arī ir reģistrēta Francijā.

18. 2011. gada 1. augustā *HanseYachts* un *Port d’Hiver Yachting* noslēdza izplatīšanas līgumu, kurā bija iekļauts noteikums par jurisdikcijas noteikšanu Greifswaldes tiesām, Vācijas tiesību akti tika noteikti kā piemērojamās materiālās tiesības, un tika paredzēts, ka minētais līgums aizstāj visas starp šīm līgumslēdzējām pusēm iepriekš noslēgtās rakstveida vai mutvārdu vienošanās.

19. Kad 2011. gada augustā vienā no laivas motoriem tika atklāts bojājums, *SMCA* iesniedza *tribunal de commerce de Marseille* [Marseļas komercietiesā] (Francija) pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai pirms tiesvedības uzsākšanas lūgtu tiesu ekspertīzes atzinumu saskaņā ar *CPC* 145. pantu, par ko *Port d'Hiver Yachting* tika izsniegts paziņojums 2011. gada 22. septembrī. Tā arī vērsās pret *Volvo Trucks France* kā šo motoru ražotāju.

20. 2012. gadā *Compagnie Generali IARD SA* (turpmāk tekstā – “*Generali IARD*”) brīvprātīgi iestājās lietā kā *Port d'Hiver Yachting* apdrošinātāja. *HanseYachts* 2013. gadā tika iesaistīta procedūrā kā attiecīgās laivas ražotāja.

21. *Tribunal de commerce de Marseille* ieceltais eksperts savu galīgo ziņojumu iesniedza 2014. gada 18. septembrī.

22. 2014. gada 21. novembrī *HanseYachts* cēla *Landgericht Stralsund* (Štrālzundes apgabaltiesa) negatīvu atzišanas prasību, lūdzot konstatēt, ka *Port d'Hiver Yachting*, *SMCA* un *Generali IARD* nav nekādu tiesību celt prasījumus pret to saistībā ar attiecīgo laivu.

23. 2015. gada 15. janvārī *SMCA* cēla prasību *tribunal de commerce de Toulon* [Tulonas komercietiesā] (Francija) pret *Port d'Hiver Yachting*, *Volvo Trucks France* un *HanseYachts*, lūdzot piespriest tām solidāri atlīdzināt zaudējumus, kas pēc tās apgalvojumiem tai bija radušies strīdīgā bojājuma dēļ, un atlīdzināt tai tiesu ekspertīzes radītās izmaksas.

24. Tā kā atbildētājas pamatlietā cēla *lis pendens* iebildi, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 27. pantu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tai kā “tiesai, kurā otrajā ir celta prasība”, ir jāaptur tiesvedība līdz brīdim, kad tiks konstatēta *tribunal de commerce de Toulon* (Francija) jurisdikcija⁷ saskaņā ar minētā panta 1. punktu, vai arī, gluži otrādi, tai sevi jāuzskata par “tiesu, kurā pirmajā celta prasība” šīs tiesību normas izpratnē, un tādējādi prasība pamatlietā ir jāatzīst par pieņemamu⁸ un jāveic tās pamatotības pārbaude.

25. Tā uzskata, ka šis pēdējais minētais risinājums būtu jāpieņem, ja Tiesa nospriestu, ka procedūra Francijas tiesās tika uzsākta tikai 2015. gadā, kad tika celta prasība pēc būtības *tribunal de commerce de Toulon* (Francija), tātad pēc tam, kad iesniedzējtiesā tika celta prasība 2014. gadā.

26. Savukārt pirmais risinājums būtu jāpieņem tad, ja tiktu nolemts, ka “dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments”, ar kuru bija uzskatāms, ka prasība ir celta Francijas tiesās Regulas Nr. 44/2001 30. panta 1. punkta izpratnē, ir nevis minētais prasības pieteikums, bet 2011. gadā *tribunal de commerce de Marseille* iesniegtais pieteikums par tiesu ekspertīzi.

27. Iesniedzējtiesa uzskata, ka šīs regulas 27. panta 1. punktā minētie *lis pendens* nosacījumi ir izpildīti, ciktāl prasība pēc būtības ir celta *tribunal de commerce de Toulon* un tiesvedība, kas tajā norisinās, ir uzsākta starp vienām un tām pašām pusēm, un tā ir par vienu un to pašu priekšmetu un vienu un to pašu pamatu.

7 — Atsaucoties uz 2014. gada 3. aprīļa spriedumu *Weber* (C-438/12, EU:C:2014:212, 49. un nākamie punkti), iesniedzējtiesa uzskata, ka uz nolēmumu, kuru šī Francijas tiesa ir pieņēmusi pēc būtības, neattiecas neatzišana citās dalībvalstīs. Tā piebilst, ka tam nav pretrunā Vācijas tiesu izņēmuma jurisdikcija un ka nekāds noteikums par tiesas izvēli nesaista prasītāju pamatlietā (*HanseYachts*) un prasītāju Francijas procedūrā (*SMCA*). Tā uzskata, ka Francijas tiesas varētu pamatot savu jurisdikciju ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu, jo fakts, kas rada kaitējumu, ir iestājies Francijā.

8 — Šī tiesa uzskata, ka tai ir starptautiskā jurisdikcija, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punktu, kas ir piemērojams lietās, kuras attiecas uz līgumiem.

28. Šajos apstākļos *Landgericht Stralsund* (Štrālzundes apgabaltiesa) ar 2016. gada 8. janvāra lēmumu, kas Tiesā registrēts 2016. gada 18. janvārī, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Ja dalībvalsts procesuālajās tiesībās ir paredzēta patstāvīga pierādījumu nodrošināšanas procedūra, kurā pēc tiesas rīkojuma tiek saņemts eksperta atzinums (šajā gadījumā – Francijas tiesību normās paredzētā *expertise judiciaire*), un ja attiecīgajā dalībvalstī šāda patstāvīga pierādījumu nodrošināšanas procedūra tiek veikta un pēc tam tajā pašā dalībvalstī starp tiem pašiem lietas dalībniekiem tiek uzsākta tiesvedība, kas balstīta uz patstāvīgā pierādījumu nodrošināšanas procesā gūtajiem rezultātiem:

vai šādā gadījumā pieteikums, uz kura pamata tika ierosināta patstāvīga pierādījumu nodrošināšanas procedūra, ir “dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments” Regulas Nr. 44/2001 30. panta 1. punkta izpratnē? Vai arī tikai prasības pieteikums, uz kura pamata tika ierosināta tiesvedība, ir kvalificējams kā “dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments”?”

29. *HanseYachts, Port d’Hiver Yachting, SMCA un Generali IARD*, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. Francijas valdība sniedza rakstveida atbildi uz jautājumiem, kurus tai bija uzdevusi Tiesa saskaņā ar tās reglamenta 61. panta 1. punktu. Tiesas sēde mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai netika sasaukta.

IV – Analīze

A – Ievada apsvērumi

30. Pirms Tiesai uzdotā jautājuma analīzes pēc būtības es vēlos sniegt dažus apsvērumus attiecībā uz tā izskatīšanas ierobežojumiem, kas ir jāņem vērā.

31. Pirmkārt, ir jānorāda, ka Tiesai šajā lietā nav jāizskata problemātika saistībā ar iesniedzējtiesas un *tribunal de commerce de Toulon* starptautisko jurisdikciju, lai arī minētā tiesa ir sniegusi norādes šajā jautājumā⁹ un atsevišķi lietas dalībnieki, kas ir iesnieguši Tiesai apsvērumus, ir formulējuši atrunas, it īpaši attiecībā uz noteikuma par tiesas izvēli esamību šajā lietā¹⁰.

32. Katrai no šo valstu tiesām saskaņā Savienības tiesībās paredzētajiem noteikumiem par jurisdikciju, šajā gadījumā – saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 tiesību normām, kā tie tiek interpretēti attiecīgajā Tiesas judikatūrā¹¹, ir jālemj par savu jurisdikciju attiecībā uz pamatlietas pamatā esošajiem faktiskajiem apstākļiem.

9 — Skat. šo secinājumu 7. un 8. zemsvītras piezīmi.

10 — Tādējādi Komisija pauž šaubas, ka noteikums par jurisdikcijas piešķiršanu Greifsvāldes tiesām, kas iekļauts 2011. gadā starp *HanseYachts* un *Port d’Hiver Yachting* noslēgtajā izplatīšanas līgumā, var tikt piemērots ar atpakaļejošu spēku attiecībā uz to starpā 2010. gadā noslēgto pārdošanas līgumu un ka šis noteikums ir spēkā attiecībā uz *SMCA*, otro atbildētāju, kurai nebija nekādu līgumattiecību ar prasītāju pamatlietā. Tomēr tādu faktisko apstākļu kā pamatlietā vērtējums ir jāveic iesniedzējtiesai, nevis Tiesai tiesvedībā, kas ir uzsākta uz LESD 267. panta pamata (it īpaši skat. spriedumus, 2012. gada 25. oktobris, *Folien Fischer* un *Fofitec*, C-133/11, EU:C:2012:664, 24. punkts, kā arī 2013. gada 25. aprīlis, *Asociația Accept*, C-81/12, EU:C:2013:275, 41. punkts).

11 — Konkrētāk, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka *lis pendens* gadījumā vērtējumu par tiesas, kurā pirmajā ir celta prasība, jurisdikciju sniedz minētā tiesa, nevis tiesa, kurā otrajā ir celta prasība (it īpaši skat. spriedumu, 1991. gada 27. jūnijs, *Overseas Union Insurance* u.c., C-351/89, EU:C:1991:279, 25. un 26. punkts).

33. Konkrētāk, atgādināšu, ka Regulas Nr. 44/2001 27. pantā iekļautās normas attiecībā uz *lis pendens* atrisināšanu mērķis nav nošķirt dažādas minētajā regulā paredzētās jurisdikcijas vai pat noteikt to hierarhiju un ka šī procesuālā norma par prioritātes piešķiršanu iespējamai tiesai, kurā kā pirmajā ir celta prasība, jurisdikcijai ir balstīta tikai uz hronoloģisko secību, kādā attiecīgajās tiesās ir celtas prasības¹².

34. Turklāt no pastāvīgās judikatūras izriet, ka vienīgi valsts tiesa ir kompetenta izvērtēt, ievērojot tajā izskatāmās lietas īpatnības, gan vajadzību saņemt prejudiciālu nolēmumu, lai varētu pasludināt spriedumu, gan to jautājumu atbilstību, ko tā uzdod Tiesai¹³.

35. Šajā ziņā tikai norādišu, ka, ņemot vērā iesniedzējtiesas sniegto informāciju par pamatlietu – it īpaši, ņemot vērā vietu, uz kuru būvētājs un pārdevējs (*HanseYachts*) piegādāja preci pirmajam pircējam (*Port d’Hiver Yachting*) –¹⁴, *prima facie* nav jāuzskata, ka šīs tiesas, kas atzīst savu starptautisko jurisdikciju, lēmums – vismaz attiecībā uz minētajiem lietas dalībniekiem – būtu acīmredzami nepamatots un ka prejudiciālajam jautājumam nebūtu nozīmes šā strīda atrisināšanā¹⁵.

36. Otrkārt, ņemot vērā dažādos iesniedzējtiesas un lietas dalībnieku, kas ir iesnieguši savus apsvērumus par izskatāmajā lietā piemērojamām valsts tiesību normām, viedokļus un it īpaši attiecībā uz *CPC* 145. pantā paredzēto tiesisko režīmu par pierādījumu savākšanas pasākumiem *in futurum*, es uzsveru, ka Tiesa nevar lemt par jautājumu attiecībā uz precīzu dalībvalsts tiesību normu interpretāciju¹⁶.

37. Proti, prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā Tiesa ir pilnvarota lemt tikai par LESD 267. pantā noteikto Savienības tiesību aktu interpretāciju un spēkā esamību¹⁷. Tomēr Tiesa, kas ir aicināta sniegt valsts tiesām noderīgu atbildi, kura ļautu tām lemt par pamatlietu, sadarbības garā var tām sniegt norādes, ko tā uzskata par nepieciešamām, ņemot vērā visus tās ricībā esošos elementus¹⁸. Ja pastāv nenoteiktība attiecībā uz atbilstošo valsts tiesību normu tvērumu, tā mēģina lemt par tām, ņemot vērā šo faktoru¹⁹.

12 — It īpaši skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *Aannemingsbedrijf Aertssen un Aertssen Terrassements* (C-523/14, EU:C:2015:722, 48. punkts).

13 — It īpaši skat. spriedumus, 2014. gada 27. februāris, *Cartier parfums-lunettes un Axa Corporate Solutions assurances* (C-1/13, EU:C:2014:109, 24. un nākamie punkti), kā arī 2014. gada 3. aprīlis, *Weber* (C-438/12, EU:C:2014:212, 33. un nākamie punkti).

14 — Skat. šo secinājumu 15. un 16. punktu.

15 — Atgādinu, ka Tiesa atsakās lemt par prejudiciālo jautājumu kā nepieņemamu tikai tad, ja Savienības tiesību interpretācija ir acīmredzami hipotētiska un tā nav noderīga pamatlietas atrisināšanai (it īpaši skat. spriedumus, 2014. gada 22. maijs, *Ērsekšanāsādi Mezőgazdasági*, C-56/13, EU:C:2014:352, 36.–38. punkts, kā arī 2014. gada 6. novembris, *Cartiera dell’Adda*, C-42/13, EU:C:2014:2345, 29. punkts).

16 — Šis uzdevums ir vienīgi valsts tiesām (it īpaši skat. spriedumus, 2013. gada 15. janvāris, *Križan u.c.*, C-416/10, EU:C:2013:8, 58. punkts, kā arī 2014. gada 11. septembris, *Essent Belgium*, no C-204/12 līdz C-208/12, EU:C:2014:2192, 52. punkts). Norādišu, ka izskatāmās lietas īpatnība ir tā, ka iesniedzējtiesa šajā gadījumā ir Vācijas tiesa, savukārt lietas dalībnieki apspriež nevis Vācijas procesuālo tiesību normu, bet Francijas procesuālo tiesību normu tvērumu, kuru saturu un piemērojamību tā ne vienmēr pārzina. Tomēr Tiesa nevar lemt par to, vai šīs tiesas sniegtā interpretācija ir pareiza (spriedums, 2012. gada 13. decembris, *Caves Krier Frères*, C-379/11, EU:C:2012:798, 36. punkts).

17 — It īpaši skat. spriedumu, 2014. gada 22. maijs, *Ērsekšanāsādi Mezőgazdasági* (C-56/13, EU:C:2014:352, 53. punkts).

18 — It īpaši skat. spriedumus, 2015. gada 24. februāris, *Grünewald* (C-559/13, EU:C:2015:109, 32. punkts), kā arī 2016. gada 13. jūlijs, *Pöpperl* (C-187/15, EU:C:2016:550, 35. punkts).

19 — It īpaši skat. spriedumu, 2013. gada 17. janvāris, *Zakaria* (C-23/12, EU:C:2013:24, 30. punkts).

38. Visbeidzot, Tiesa vairākkārt ir lēmusi, ka Regulā Nr. 44/2001 ietvertie jēdzieni principā ir jāinterpretē kā autonomi jēdzieni, tas ir, ņemot vērā nevis dalībvalstu tiesību sistēmas, bet šī instrumenta tiesību normu mērķus, lai nodrošinātu šo tiesību normu vienveidīgu piemērošanu²⁰. Tādējādi šajā regulā minēto noteikumu par jurisdikciju, it īpaši tās 27. un 30. pantā iekļauto noteikumu, interpretācijai nav jābūt atkarīgai nedz no šo valstu likumdevēju noteiktajām vai to judikatūrā izstrādātajām koncepcijām²¹, nedz no pamatlietas īpatnībām²².

B – Par Tiesai uzdotā jautājuma saturu

39. Ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā Tiesai, vai tad, ja dalībvalsts tiesībās ir paredzēta pierādījumu nodrošināšanas procedūra, kurā pirms tiesvedības uzsākšanas ir dota iespēja saņemt tiesu ekspertīzi, un ja, pamatojoties uz šajā procedūrā iegūtajiem rezultātiem, secīga prasība pēc būtības šajā valstī ir celta starp tām pašām pusēm, pieteikums par pierādījumu nodrošināšanas procedūras uzsākšanu ir jāuzskata par “dokumentu, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgu dokumentu” Regulas Nr. 44/2001 30. panta 1. punkta izpratnē, vai arī šī kvalifikācija ir attiecināma tikai uz dokumentu, ar kuru ir celta prasība pēc būtības.

40. Iesniedzējtiesa, šķiet, atbalsta pirmo pieeju, kas atbilst trīs atbildētāju pamatlietā aizstāvētajam apgalvojumam, savukārt *HanseYachts* un Komisija ir izvēlējušās otro pieeju²³, kas, manuprāt, ir pareiza interpretācija.

41. Tāpat kā Komisija es uzskatu, ka turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ Tiesai ir jāpārformulē tai uzdotais jautājums.

42. Vispirms atgādināšu, ka valstu tiesu un Tiesas sadarbības procedūrā, kas izveidota ar LESD 267. pantu, Tiesai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas tai ļautu atrisināt tajā izskatāmo strīdu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi²⁴. Pamatojoties uz šīs tiesas sniegtās informācijas kopumu, it īpaši lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojumu, tai ir arī jānosaka interpretējamās Savienības tiesību normas, ņemot vērā tajā izskatāmās lietas priekšmetu, lai arī prejudiciālo jautājumu formulējumā, iespējams, nav atsauces uz šīm tiesību normām²⁵.

43. Šajā gadījumā, pat ja, no formālā viedokļa raugoties, prejudiciālais jautājums tieši attiecas tikai uz Regulas Nr. 44/2001 30. panta 1. punktu, šis apstāklis neliedz Tiesai sniegt iesniedzējtiesai visus citus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas var ļaut tai spriest par tajā izskatāmo lietu.

20 — Šo uz autonomiju balstīto pieeju Tiesa ir noteikusi jau sen (attiecībā uz *lis pendens* jēdzienu Briseles konvencijas 21. panta, kas būtībā ir identisks Regulas Nr. 44/2001 27. pantam, izpratnē it īpaši skat. spriedumu, 1987. gada 8. decembris, *Gubisch Maschinenfabrik*, 144/86, EU:C:1987:528, 6. un 11. punkts), un tā regulāri ir tikusi apstiprināta (attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 tiesību normu interpretāciju it īpaši skat. spriedumu, 2016. gada 28. jūlijs, *Siemens Aktiengesellschaft Österreich*, C-102/15, EU:C:2016:607, 30. punkts).

21 — Norādišu, ka lietas dalībnieki, kas ir iesnieguši Tiesai savus apsvērumus, izskatāmajā lietā it īpaši ir izvirzījuši vairākus ar valstu tiesībām saistītus argumentus.

22 — Savā viedoklī lietā *Purrucker* (C-296/10, EU:C:2010:578, 89. punkts), kas arī attiecās uz Savienības tiesību normu par jurisdikciju interpretāciju, ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*] pamatoti ir uzsvēris: “Tiesas izraudzītajai pieejai jābūt neitrālai, objektīvai un bez nejaušībām – gan faktiskām, gan procesuālām vai juridiskām –, kādas ir pamata prāvā. Lietas apstākļi [...] nevar noteikt sniegto risinājumu.”

23 — Francijas vadība savu viedokli šajā ziņā nav paudusi, jo atgādināšu, ka izskatāmajā lietā tā nav sniegusi rakstveida apsvērumus, bet ir atbildējusi uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem par Francijas tiesību saturu un, konkrētāk, par *CPC* 145. pantā paredzētajiem pierādījumu savākšanas pasākumiem.

24 — It īpaši skat. spriedumus, 2015. gada 4. jūnijs, *Brasserie Bouquet* (C-285/14, EU:C:2015:353, 15. punkts), kā arī 2016. gada 20. oktobris, *Danqua* (C-429/15, EU:C:2016:789, 36. punkts).

25 — It īpaši skat. spriedumus, 2014. gada 13. janvāris, *Airport Shuttle Express u.c.* (C-162/12 un C-163/12, EU:C:2014:74, 30. un 31. punkts), kā arī 2014. gada 3. jūlijs, *Gross* (C-165/13, EU:C:2014:2042, 20. punkts).

44. Taču no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma izriet, ka, lai noteiktu, vai iesniedzējtiesai ir jāaptur tiesvedība, piemērojot Regulas Nr. 44/2001 27. pantu, tai ir jānoskaidro, vai tādos apstākļos kā pamatlietā tai ir jāuzskata sevi par tiesu, “kurā otrajā ir celta prasība” šīs tiesību normas izpratnē, ņemot vērā dienu – kas ir jānosaka Tiesai, piemērojot minēto 30. pantu –, kurā ir celta prasība, kad saskaņā ar šīs tiesas viedokli Francijas tiesās starp tām pašām pusēm ir celta prasība par to pašu pamatu un to pašu priekšmetu. Tātad šīs regulas 27. un 30. pants, manuprāt, ir jāinterpretē kopsakarā.

45. Savukārt man nešķiet, ka izskatāmajā lietā būtu lietderīgi definēt jēdzienu “pagaidu vai aizsardzības pasākumi” Regulas Nr. 44/2001 31. panta izpratnē kā tādu, jo iesniedzējtiesa sava lēmuma beigās tikai norāda uz iespēju ņemt vērā Tiesas judikatūru attiecībā uz šo jēdzienu, lai pēc analogijas interpretētu šīs regulas 30. pantu²⁶.

46. Ņemot vērā šos apstākļus, manuprāt, ir jāuzskata, ka lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu mērķis būtībā ir noteikt, vai iespējamā *lis pendens* gadījumā diena, kurā tika uzsākta procedūra, lai pirms tiesvedības uzsākšanas noteiktu pierādījumu savākšanas pasākumu, var tikt uzskatīta par dienu, kad “prasība ir celta tiesā” Regulas Nr. 44/2001 30. panta 1. punkta izpratnē, kurai ir jālemj par prasību pēc būtības, ceļot to tajā pašā dalībvalstī pēc šajā pasākumā iegūto rezultātu saņemšanas, jo pierādījumu nodrošināšanas procedūra un pēc tās pabeigšanas celtā prasība pēc būtības varētu veidot vienu procedūru.

47. Ja šī interpretācija tiks noraidīta, kā es to ierosinu, no tā tieši izrietēs, ka citas dalībvalsts tiesa, kurā tāpat kā pamatlietā prasība pēc būtības ir celta pēc pierādījumu nodrošināšanas procedūras pabeigšanas, bet pirms minētās prasības pēc būtības celšanas starp vienām un tām pašām pusēm un par to pašu priekšmetu un pamatu, ir jāuzskata par “tiesu, kurā pirmajā celta prasība” šīs regulas 27. panta izpratnē.

48. Pirms tiek sniegta prasītā interpretācija, ir jāapstiprina iesniedzējtiesas sākotnējo apgalvojumu precizitāte, saskaņā ar kuriem tādos apstākļos kā tajā izskatāmajā lietā varētu pastāvēt *lis pendens* gadījums atbilstoši šim pēdējam minētajam pantam.

C – Par iespējamu *lis pendens* gadījuma esamību atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 27. pantam

49. Lai pamatotu savu prejudiciālo jautājumu, *Landgericht Stralsund* (Štrālzundes apgabaltiesa) pauž pieņēmumu, ka tajā izskatāmā lieta var nonākt konfliktā ar *tribunal de commerce de Toulon* celto prasību pēc būtības un ka Regulas Nr. 44/2001 27. pantā minēto noteikumu par *lis pendens* dēļ šai Vācijas tiesai būtu jāaptur tiesvedība kā “tiesai, kurā otrajā celta prasība”, ciktāl varētu uzskatīt, ka prasība tika celta brīdī, kad *tribunal de commerce de Marseille* tika uzsākta pierādījumu nodrošināšanas procedūra, ar kuru tā veidojot vienu procedūru.

50. Turpretī man šķiet, ka iesniedzējtiesa neuzskata, ka tai ir jāaptur tiesvedība *lis pendens* gadījuma dēļ tad, ja abas Francijā paredzētās procedūras, gluži pretēji, tiktu aplūkotas atsevišķi viena no otras. Pienākums apturēt tiesvedību šajā gadījumā, manuprāt, ir skaidri jāizslēdz, ņemot vērā Savienības tiesību normas, kuras aplūkošu turpinājumā, jo, pirmkārt, prasība pēc būtības – ja tā tiek aplūkota atsevišķi – Francijā ir celta pēc Vācijā celtās prasības pēc būtības un, otrkārt, Francijas pierādījumu nodrošināšanas procedūra neattiecas uz vienu un to pašu pamatu un priekšmetu kā pēdējā minētā prasība un tādējādi tā vairs netika uzskatīta brīdī, kad tika celta iepriekš minētā prasība Vācijā.

26 — Par šo papildu problemātiku skat. šo secinājumu 77. un nākamos punktus.

51. Proti, atgādināšu, ka Regulas Nr. 44/2001 27. pants reglamentē tikai tās *lis pendens* situācijas, kurās dažādās dalībvalstu tiesās vienlaicīgi tiek celtas prasības, attiecībā uz kurām var pieņemt pretrunīgus nolēmumus²⁷, proti, “ja prasības [ir] par vienu un to pašu pamatu un priekšmetu starp tām pašām pusēm”. Tiesa jau vairākkārt ir lēmusi par to, kā ir jāinterpretē šis trīskāršais nosacījums par pušu, priekšmeta un pamata identiskumu²⁸, uzsverot, ka šo pēdējo minēto jēdzienu definīcija ir jānosaka autonomi, atsaucoties uz minētās regulas sistēmu un mērķiem²⁹.

52. No Tiesas judikatūras izriet, ka pirmais no šiem trim kumulatīvajiem kritērijiem ir izpildīts tad, ja divas vienlaicīgi izskatāmās prasības ir cēlušies vieni un tie paši lietas dalībnieki, neatkarīgi no tā, ka to procesuālais statuss, iespējams, atšķiras³⁰.

53. Šajā gadījumā necīga nozīme ir tam, ka *SMCA*, kas ir prasītāja Francijas tiesās, ir atbildētāja iesniedzējtiesā, un pretējais ir attiecināms uz *HanseYachts*³¹. Turklāt nav nozīmes tam, ka pušu identiskums nav pilnīgs, bet tikai daļējs, kā tas ir šajā lietā, tomēr jāprecizē, ka šajā gadījumā tiesai, kurā otrajā celta prasība, ir jāatsakās izskatīt lietu tikai tad, ja puses tajā ir arī puses iepriekš uzsāktajā tiesvedībā starp citām pusēm un tā var tikt turpināta šajā tiesā³².

54. Attiecībā uz pamatu identiskuma kritēriju Tiesa ir precizējusi, ka šis pēdējais minētais jēdziens ir jāsaprot kā tāds, kurš ietver “faktu un juridisko normu kopumu, kas izvirzīts kā prasības pamatojums”³³. Nosacījums par priekšmeta identiskumu, kas ir definēts kā “prasības mērķis”³⁴ – plašā nozīmē³⁵ –, Tiesas judikatūrā dažkārt tiek aplūkots kopā ar iepriekš minēto kritēriju³⁶.

55. Šajā lietā, kā norāda iesniedzējtiesa, no minētās judikatūras izriet, ka šie divi pēdējie minētie kritēriji ir izpildīti, ciktāl tie attiecas uz iespējamo *lis pendens* starp tādu prasību atzīt atbildētājas atbildību par kaitējuma nodarīšanu, kā arī šī iemesla dēļ piespriest tai atlīdzināt zaudējumus kā *tribunal de commerce de Toulon* pret *HanseYachts* celtā prasība un tādu šīs pašas atbildētājas prasību konstatēt, ka tā nav atbildīga par minētā kaitējuma nodarīšanu, kā prasība, ko izskata *Landgericht Stralsund* (Štrālzundes apgabaltiesa) pēc *HanseYachts* iniciatīvas, jo šīs tiesvedības ir viena otrai pretstatā³⁷.

27 — Šis regulas preambulas 15. apsvērumā ir norādīts, ka “tiesvedības saskaņotas norises interesēs ir [maksimāli] jāsamazina” šādu vienlaicīgu tiesvedību iespēja un ka tieši ar šo mērķi tika pieņemtas vienvēidīgas normas, kas ļauj vieglāk atrisināt ar *lis pendens* saistītas problēmas. Attiecībā uz Briseles konvenciju skat. arī spriedumu, 1991. gada 27. jūnijs, *Overseas Union Insurance* u.c. (C-351/89, EU:C:1991:279, 16. punkts).

28 — Kā norāda Komisija, tam, ka Regulas Nr. 44/2001 27. panta vācu valodas redakcijā šie abi kritēriji, kas ir minēti citās valodu redakcijās, nav skaidri nošķirti, nav nozīmes (attiecībā uz Briseles konvencijas 21. panta, kas atbilst minētajam 27. pantam, vācu valodas redakciju skat. spriedumu, 1987. gada 8. decembris, *Gubisch Maschinenfabrik*, 144/86, EU:C:1987:528, 14. punkts).

29 — It īpaši skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *Aannemingsbedrijf Aertssen* un *Aertssen Terrasements* (C-523/14, EU:C:2015:722, 38. punkts).

30 — It īpaši skat. spriedumus, 1987. gada 8. decembris, *Gubisch Maschinenfabrik* (144/86, EU:C:1987:528, 13. punkts), kā arī 2015. gada 22. oktobris, *Aannemingsbedrijf Aertssen* un *Aertssen Terrasements* (C-523/14, EU:C:2015:722, 41. punkts).

31 — Turklāt procesuālā statusa maiņa ir raksturīga negatīvas atzišanas prasībai, ko iesniedzējtiesā ir cēlusi *HanseYachts*, kura uzskata, ka to nevar saukt pie atbildības, par ko tiek lemts *tribunal de commerce de Toulon*. Šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 25. oktobris, *Folien Fischer* un *Fofitec* (C-133/11, EU:C:2012:664, 43. punkts).

32 — Skat. spriedumu, 1994. gada 6. decembris, *Tatry* (C-406/92, EU:C:1994:400, 34. un nākamie punkti). Šajā lietā iesniedzējtiesa precizē, ka, ja tai bija pienākums apturēt tiesvedību starp *HanseYachts* un *SMCA* atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 27. panta 1. punktam *lis pendens* gadījuma dēļ, tad tā izmantotu tiesības apturēt arī lietas izskatīšanu, kas tai ir atzītas minētās regulas 28. panta 1. punktā, šajā gadījumā saistības dēļ lietā starp *HanseYachts* un citiem atbildētājiem.

33 — It īpaši skat. spriedumus, 1987. gada 8. decembris, *Gubisch Maschinenfabrik* (144/86, EU:C:1987:528, 15. punkts), kurā Tiesa ir nospriedusi, ka vienlaicīgi izskatīto lietu pamats bija viens un tas balstīts uz “tām pašām līgumtiesiskajām attiecībām”, kā arī 2004. gada 14. oktobris, *Maersk Olie & Gas* (C-39/02, EU:C:2004:615, 38. punkts), kurā Tiesa, gluži pretēji, ir nospriedusi, ka “abu prasību pamatā esošās juridiskās normas atšķiras”.

34 — It īpaši skat. spriedumu, 1994. gada 6. decembris, *Tatry* (C-406/92, EU:C:1994:400, 41. punkts). 2003. gada 8. maija spriedumā *Gantner Electronic* (C-111/01, EU:C:2003:257, 31. punkts) Tiesa ir precizējusi, ka, izvērtējot priekšmeta identiskumu, ir jāņem vērā tikai attiecīgi prasītāju prasījumi vienlaicīgi izskatāmajās lietās, nevis izvirzītie aizstāvības pamati.

35 — It īpaši skat. spriedumu, 1987. gada 8. decembris, *Gubisch Maschinenfabrik* (144/86, EU:C:1987:528, 17. punkts).

36 — Attiecībā uz negatīvu atzišanas prasību it īpaši skat. spriedumu, 2012. gada 25. oktobris, *Folien Fischer* un *Fofitec* (C-133/11, EU:C:2012:664, 49. punkts). Šie abi kritēriji tika skaidri nošķirti citos spriedumos (it īpaši skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *Aannemingsbedrijf Aertssen* un *Aertssen Terrasements*, C-523/14, EU:C:2015:722, 43.–46. punkts).

37 — Skat. spriedumu, 2013. gada 19. decembris, *NIPPONKOA Insurance* (C-452/12, EU:C:2013:858, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).

56. Tomēr šis konstatējums nenosaka atbildi, kas ir sniedzama uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, kura mērķis ir it īpaši noskaidrot, vai tai ir jāuzskata sevi par “tiesu, kurā otrajā celta prasība” Regulas Nr. 44/2001 27. panta izpratnē, aplūkojot to kopsakarā ar 30. pantu, tāpēc, ka citā dalībvalstī uzsāktā pierādījumu nodrošināšanas procedūra un šajā pašā valstī secīgi celtā prasība pēc būtības, iespējams, ir apvienojamas vienā procedūrā, – šim apgalvojumam es nepiekrītu³⁸.

57. Pilnības labad precizēšu, ka, manuprāt, nav iespējams konstatēt pamata un priekšmeta identiskumu starp tādu prasību pēc būtības kā pamatlietā, kuras mērķis ir konstatēt civiltiesiskās atbildības neesamību, un tādu procedūru, kuras mērķis ir pirms tiesvedības uzsākšanas noteikt pierādījumu savākšanas pasākumu, kas ir uzsākta *tribunal de commerce de Marseille*, lai saņemtu tiesu ekspertīzi, pat ja šo divu lietu pamatā ir vieni un tie paši faktiskie apstākļi. Šāda dubultidentitāte, manuprāt, ir jānoraida, jo gan prasītāju minētās tiesību normas, gan to izvirzītie mērķi katrā no šīm divām procedūru kategorijām būtiski atšķiras neatkarīgi no izskatāmās lietas īpatnībām.

58. Proti, kā norāda Komisija, šeit aplūkotās pierādījumu nodrošināšanas procedūras mērķis ir tikai noteikt pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum* ar nolūku pirms tiesvedības uzsākšanas saglabāt vai konstatēt pierādījumus par faktiem, uz kā pamata vēlāk, iespējams, varēs celt prasību pēc būtības. Lai gan šai procedūrai var būt raksturīgs sacīkstes princips³⁹, tās galīgajā rezultātā – šajā gadījumā tiesu eksperta atzinumā – tomēr nevērtē izskatāmo tiesību būtību, šajā gadījumā civiltiesiskās atbildības jomā. Savukārt tāda prasība pēc būtības, ko izskata iesniedzējtiesa, ir celta ar mērķi konstatēt prasītājas atbildības neesamību, ciktāl tā attiecas uz zaudējumiem, kas radušies prasītājas pārdotajā laivā konstatētā bojājuma dēļ. Prasītājas mērķis tātad ir panākt nolēmumu pēc būtības, lai izbeigtu strīdu. Tādējādi procedūrās, kuru priekšmeti ir tik atšķirīgi, nesaderīgu nolēmumu iespēja, uz kā pamata ir izveidots Regulas Nr. 44/2001 27. pantā paredzētais *lis pendens* mehānisms, manuprāt, nepastāv.

59. Būtiskās atšķirības, kas tādējādi tika konstatētas, starp pierādījumu nodrošināšanas procedūru pirms tiesvedības uzsākšanas un prasību pēc būtības, kas ir balstīta uz šīs procedūras rezultātiem, manuprāt, nepamato iespēju pieteikumu par šīs pirmās procedūras uzsākšanu uzskatīt arī par dokumentu par pēdējās minētās tiesvedības ierosināšanu, kā to dara iesniedzējtiesa.

D – Par iespēju kvalificēt pieteikumu par pierādījumu nodrošināšanas procedūras ierosināšanu pirms tiesvedības uzsākšanas kā dokumentu, ar kuru pēc minētās procedūras pabeigšanas ir celta prasība pēc būtības saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 30. pantu

60. Tiesa jau ir interpretējusi Regulas Nr. 44/2001 30. pantu kopsakarā ar 27. pantu. Šajā ziņā tā ir norādījusi, ka minētajā regulā nav precizēts, kādos apstākļos tiesas, kurā pirmajā ir celta prasība, jurisdikcija ir jāuzskata par “konstatētu” tās 27. panta izpratnē, kurā tikai ir paredzēts procesuāls noteikums, kas balstīts uz hronoloģisko secību, kādā attiecīgajās tiesās ir celtas prasības, bet tās 30. pantā ir vienveidīgi un autonomi noteikts datums, kurā “uzskata, ka prasība ir celta tiesā”, lai piemērotu šīs regulas tiesību normas par *lis pendens*⁴⁰.

61. Uzsvēršu, ka minētā materiāltiesiskā norma, kā to norāda pirmie Regulas Nr. 44/2001 30. pantā lietotie vārdi, ir piemērojama visiem šīs regulas 9. iedaļā iekļautajiem noteikumiem, proti, to piemēro ne tikai tās 27. pantā minētajiem noteikumiem *lis pendens* gadījumā, bet arī ar to saistītajiem gadījumiem, kas ir minēti 28. pantā, un noteikumiem par īpašo gadījumu, kad vienlaicīgi celtās prasības ir vairāku tiesu izņēmuma jurisdikcijā, kas paredzēta tās 29. pantā. Tātad interpretācija, kas tiks sniegta minētajam 30. pantam, ir jāpielāgo šo dažādo gadījumu kopumam.

38 — Šajā ziņā skat. šo secinājumu 60. un nākamos punktus.

39 — Kad tiesā ir iesniegts nevis prasības pieteikums, bet pieteikums par pagaidu noregulējumu, kā tas ir *tribunal de commerce de Marseille* gadījumā.

40 — Attiecībā uz datumu, kurā ir uzskatāms, ka prasība ir celta tiesā, šo pantu izpratnē, noteikšanu, ja persona ceļ civilprasību izmeklēšanas tiesā, skat. spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *Aannemingsbedrijf Aertssen un Aertssen Terrasements* (C-523/14, EU:C:2015:722, 56. un 57. punkts).

62. Šajā lietā, lai pamatotu pašas ierosināto plašo interpretāciju, apvienojot pierādījumu nodrošināšanas procedūru un tiesvedību pēc būtības, kas šajā pašā dalībvalstī tiek uzsākta pēc pirmās procedūras pabeigšanas, iesniedzējtiesa, pirmkārt, izvirza argumentu, balstoties uz Regulas Nr. 44/2001 30. panta formulējumu, no kura izriet, ka vērsties tiesā var ne tikai, pamatojoties uz “dokumentu, ar ko celta prasība”, bet arī uz “līdzvērtīgu dokumentu”, kas, pēc tās domām, var būt pieteikums tiesā, kura ir izdevusi rīkojumu veikt attiecīgo pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum*.

63. Regulas Nr. 44/2001 projektā nav rodami noderīgi paskaidrojumi attiecībā uz šo alternatīvo formulējumu. Norādīšu, ka tas jau bija iekļauts Regulas (EK) Nr. 1348/2000⁴¹ 19. panta 1. un 4. punktā, kura formulējuma pamatā bija starptautisks dokuments⁴². Ņemot vērā norādes par jēdzienu “līdzvērtīgs dokuments” šīs minētās regulas izpratnē⁴³ un vērtējumu, kas ir sniegts Tiesas spriedumā par Briseles konvenciju⁴⁴, es ļoti šaubos, ka iesniedzējtiesas apgalvojums var tikt pieņemts.

64. It īpaši uzsvēršu, ka minētā 30. panta formulējumā jēdzieni ir lietoti vienskaitlī, kas, manuprāt, liedz pieņemt šo apgalvojumu. Proti, šajā pantā ir noteikts brīdis, kurā “uzskata, ka prasība ir celta *tiesā*”, un tādējādi tas gan tā 1., gan 2. punktā attiecas uz “laik[u], kad dokuments [...] ir iesniegts” [attiecīgajā] “*tiesā*”⁴⁵, atšķirībā no citām šīs regulas tiesību normām, kas attiecas uz dalībvalsts “tiesām” kopumā⁴⁶.

65. Šī informācija par terminoloģiju nav neitrāla, it īpaši ņemot vērā tādus apstākļus kā pamatlietā, kad Francijas tiesa, kurā ir uzsākta pierādījumu nodrošināšanas procedūra, nav tā pati tiesa, kurā ir celta prasība pēc būtības, kam būtu jābūt minētās procedūras turpinājumam. Tas, ka abas tiesas atrodas vienā dalībvalstī, neietekmē noteikumu par laiku, kad prasība ir celta konkrētajā tiesā, kā tas ir norādīts minētajā 30. pantā.

66. Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka Regulas Nr. 44/2001 30. panta mērķis esot novērst to, ka puses ļaunprātīgi izmanto Savienībā esošās procesuālās atšķirības. Šī tiesas minētā “ļaunprātīgas izmantošanas” iespēja, protams, nav izslēgta⁴⁷ it īpaši negatīvas atzišanas prasības gadījumā, kā tas ir pamatlietā⁴⁸. Tomēr uzskatu, ka “*forum shopping*” pats par sevi nav aizliegts ar Regulu Nr. 44/2001 un ka šajā lietā *HanseYachts* procesuālā pieeja nav ļaunprātīga.

41 — Padomes 2000. gada 29. maija Regula par tiesas un ārpustiesas civillietu un komerclietu dokumentu izsniegšanu Eiropas Savienības dalībvalstīs (OV 2000, L 160, 37. lpp.). Minētais 19. pants, kas attiecas uz gadījumiem, kad atbildētājs neierodas tiesā, tika ietverts tiesību aktā, ar kuru ir aizstāta Regula Nr. 1348/2000, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulā (EK) Nr. 1393/2007 (OV 2007, L 324, 79. lpp.).

42 — Komisijas 1999. gada 26. maija Priekšlikumā Padomes direktīvai, uz kura pamata pieņemta Regula Nr. 1348/2000 (COM(1999) 219, galīgā redakcija), ir norādīts, ka tās 19. pantā ir pārņemts Hāgas 1965. gada 15. novembra Konvencijas par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs 15. un 16. panta saturs (skat. pamatojuma 4.4. punktu un minētā priekšlikuma 19. panta komentāru).

43 — Hāgas Starptautisko privāttiesību konferences Pastāvīgais birojs savā *Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye* (Monreāla: Wilson & Lafleur, 2006, 66. un 276. punkts) nošķir pieteikumus par pierādījumu nodrošināšanas procedūras uzsākšanu un precizē, ka vārdkopa “līdzvērtīgs dokuments” ietver dokumentus, kuri izraisa tādas pašas sekas kā dokuments, ar ko celta prasība, piemēram, pavēste [vai] pieteikums par iestāšanos lietā.

44 — Atbilstoši 2004. gada 14. oktobra spriedumam *Mærsk Olie & Gas* (C-39/02, EU:C:2004:615, 59. punkts), “rīkojum[s], ar kuru pagaidu kārtībā nosaka maksimālo atbildības apjomu vispirms [un kuru] apstiprina tiesas vienpusējas tiesvedības noslēgumā, kam seko debates saskaņā ar sacīkstes principu, [...] ir uzskatāms par ekvivalentu dokumentam, ar kuru tiek uzsākta tiesvedība minētās konvencijas 27. panta 2. punkta nozīmē”. Pavēste, lai noteiktu pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum*, manuprāt, nav pielīdzināma šādam rīkojumam.

45 — Mans izcēlums.

46 — Tas it īpaši ir attiecināms uz šīs regulas 2. panta 1. punktu, 5. panta 6. punktu, 12. panta 1. punktu, 16. panta 2. punktu un 22. panta 4. punktu. Šie noteikumi nepieļauj normas par starptautisko jurisdikciju, kas tiek sauktas par “īpašiem” noteikumiem, jo tajos “ir tieši norādīta kompetentā tiesa, bez [pienākuma] atsaukties uz dalībvalstī, kurā varētu atrasties šāda tiesa, spēkā esošajām jurisdikcijas normām”, lai noteiktu, kurai no šīs valsts tiesām ir jālemj par strīdu, kā to ir norādījis *Jenard, P.* savā ziņojumā par Briseles konvenciju (OV 1979, C 59, 22. lpp.).

47 — Šī tiesa apgalvo, ka, ja kādā valstī tiek īstenots pierādījumu savākšanas pasākums, atbildētājs šajā pierādījumu nodrošināšanas procedūrā tiek informēts, ka prasība pret viņu ir nenovēršama, un tas tāpat kā *HanseYachts* šajā lietā, iespējams, uzņemsies iniciatīvu, ceļot prasību pēc būtības citas dalībvalsts tiesā, kas varētu pieņemt tam labvēlīgāku nolēmumu.

48 — Skat. Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par to, kā tiek piemērota Regula Nr. 44/2001 (COM(2009) 174, galīgā redakcija, 3.4. un 3.5. punkts).

67. No Regulas Nr. 44/2001 preambulas 15. apsvēruma⁴⁹ un no projekta⁵⁰ pirms tās pieņemšanas izriet, ka galvenais 30. panta pieņemšanas mērķis bija mazināt problēmas un tiesisko nenoteiktību, ko izraisīja liela noteikumu daudzveidība, kura pastāvēja dalībvalstīs, lai noteiktu prasības tiesā celšanas datumu, paredzot materiāltiesisku normu, kas ļauj noteikt šo datumu vienkārši un vienveidīgi⁵¹.

68. Ar divām kritēriju virknēm, kas minētas 30. panta 1. un 2. punktā, ir izveidots vienveidīgs mehānisms, kas, kā norāda *HanseYachts*, liedz interpretēt tajā iekļautos jēdzienus, atsaucoties uz dažādu valstu tiesisko regulējumu saturu⁵². Tādējādi attiecībā uz minētā 30. panta noteikumiem es ierosinu pieņemt nepaplašinātas nozīmes pieeju, lai nodrošinātu tajā iecerēto vienveidības un tiesiskās noteiktības mērķu īstenošanu⁵³.

69. Treškārt, iesniedzējtiesa sava apgalvojuma pamatojumam izvirza praktiskus argumentus, kas mani nepārlicina. Tā apgalvo, ka ekspertīze, ko šajā lietā noteica Francijas tiesa, esot labāk atbildusi materiālo tiesību jautājumiem, kuri var rasties saistībā ar Francijā notiekošo tiesvedību pēc būtības, un ka būtu jānovērš izdevumi, kas var rasties saistībā ar iespējamo eksperta uzklaušīšanu Vācijā. Manuprāt, minētie šķēršļi nebūt nav nenovēršami un šādi apsvērumi nevarētu atspēkot manis izklāstītos apsvērumus, kas izriet gan no Regulas Nr. 44/2001 30. panta formulējuma, gan tā mērķa.

70. Turklāt, ja tiks nolemts, kā es to ierosinu⁵⁴, ka pirms tiesvedības uzsākšanas īstenotās pierādījumu nodrošināšanas procedūras pamats un priekšmets nav tāds pats kā tiesvedībai pēc būtības minētās regulas 27. panta izpratnē, man šķiet, ir grūti pieņemt, ka dokuments, ar kuru tika uzsākta šī procedūra, var tikt uzskatīts par “dokumentu, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgu dokumentu” 30. panta izpratnē attiecībā uz prasību pēc būtības, kas tiek celta pēc tajā iegūto rezultātu saņemšanas.

71. Procesuālās vienotības neesamību konkrētāk apstiprina pamatlietā aplūkotā informācija. Proti, kā norāda gan Francijas valdība, gan Komisija, *CPC* 145. panta formulējums atspēko apgalvojumu par materiāltiesiskās turpinātības esamību starp šajā pantā paredzēto pierādījumu nodrošināšanas procedūru un tai sekojošu tiesvedību pēc būtības, jo šajā tiesību normā skaidri ir norādīts, ka pieteikums noteikt attiecīgo pierādījumu savākšanas pasākumu ir jāiesniedz tieši “pirms tiesvedības”, nevis saistībā ar vēršanos tiesā⁵⁵.

49 — Saskaņā ar šo 15. apsvērumu “ir jāparedz skaidrs un iedarbīgs mehānisms, lai izšķirtu *lis pendens* lietas un saistītas darbības un novērstu problēmas, ko izraisa valstu atšķirības attiecībā uz dienu, kad prasību uzskata par celtu. Šis regulas nolūka minētā diena būtu jānosaka autonomi”.

50 — No Komisijas priekšlikuma, uz kura pamata tika pieņemta 1997. gada 14. jūlija Regula Nr. 44/2001 (COM(1999) 348, galīgā redakcija), pamatojuma izriet, ka “datuma, kurā prasība ir “celta”” 27. un 28. panta izpratnē autonoma noteikšana bija paredzēta, lai, “pirmkārt, novērstu trūkumu Briseles konvencijā” un “saskaņotu dažādas procesuālās sistēmas, vienlaikus nodrošinot atbildētāju procesuālo tiesību vienlīdzību, un, otrkārt, lai nodrošinātu aizsardzību pret procedūras ļaunprātīgu izmantošanu” (skat. 7., 20. un 21. lpp.).

51 — Tiesa uz šo valstu tiesību normu daudzveidību ir norādījusi 1984. gada 7. jūnija spriedumā *Zelger* (129/83, EU:C:1984:215, 10. un nākamie punkti) par Briseles konvenciju.

52 — Šajā 30. pantā ir paredzēts, ka tiesā prasība ir celta vai nu datumā, kad dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgs dokuments ir iesniegts to dalībvalstu tiesās, kurās šis dokuments vēlāk ir jāpaziņo vai jāizsniedz (1. punkts), vai datumā, kad šo dokumentu ir saņēmusi iestāde, kas ir atbildīga par tā paziņošanu vai izsniegšanu, ciktāl tas attiecas uz dalībvalstīm, kurās tas ir jāpaziņo vai jāizsniedz, pirms tā iesniegšanas tiesā (2. punkts). Skat. arī spriedumu, 2015. gada 22. oktobris, *Aannemingsbedrijf Aertssen un Aertssen Terrasements* (C-523/14, EU:C:2015:722, 57. punkts), un pēc analogijas rīkojumus, 2015. gada 16. jūlijs, *P* (C-507/14, nav publicēts, EU:C:2015:512, 30. un nākamie punkti), kā arī 2016. gada 22. jūnijs, *M. H.* (C-173/16, EU:C:2016:542, 24.–28. punkts).

53 — Komisijas 1997. gada 26. novembra paziņojumā Padomei un Eiropas Parlamentam “Ceļā uz lielāku efektivitāti lēmumu saņemšanā un izpildē Eiropas Savienībā” (COM(97) 609, galīgā redakcija) tieši tika minēts, ka šādas vienveidīgas definīcijas iekļaušana ļautu nostiprināt tiesisko noteiktību un *lis pendens* jomā piemērojamo mehānismu efektivitāti (skat. 11. lpp., 15. punkts, un 35. lpp.).

54 — Skat. šo secinājumu 57. un nākamajos punktus.

55 — Francijas valdība norāda, ka saskaņā ar *Cour de cassation française* [Francijas Kasācijas tiesas] pastāvīgo judikatūru (it īpaši skat. 2. civillietu palātas 2009. gada 5. februāra spriedumu Nr. 07-21.572, kas pieejams tīmekļa vietnē <https://www.legifrance.gouv.fr>) pieteikums noteikt pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum* tiks atzīts par nepieņemamu, ja tas ir iesniegts pēc prasības pēc būtības celšanas.

72. Manu analīzi pamato tas, ka pēc pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum*, šajā gadījumā tiesu eksperta atzinuma, ņemšanu vērā neveic tiesa, kas šo pasākumu bija noteikusi. Proti, kā norāda Francijas valdība, šī tiesa principā ir izpildījusi savu uzdevumu, kad tā sniedz nolēmumu, pieņemot vai noraidot pieteikumu noteikt šādu pasākumu. Turklāt pamatlietā minētajam nolēmumam nepiemīt *res judicata* spēks⁵⁶.

73. Turklāt pēc pierādījumu nodrošināšanas procedūras prasība pēc būtības obligāti netiek celta, zinot, ka attiecīgā persona, kurai pēc šāda pierādījumu savākšanas pasākuma pabeigšanas nav pienākuma vērsties tiesā, var izvēlēties izlīgumu vai atteikšanos celt jebkādu prasību pret otru pusi. Pat tad, ja prasība pēc būtības tiek celta, to var celt citā tiesā, kā tas ir izskatāmajā lietā, atgādinot, ka rīkojumu par eksperta atzinuma izstrādi bija izdevusi *tribunal de commerce de Marseille*, savukārt prasība pēc būtības tika celta *tribunal de commerce de Toulon*⁵⁷.

74. Tāpat kā *HanseYachts* un Komisija es uzskatu, ka Francijas Civillkodeksa 2239. pantā⁵⁸ minētā norma par noilguma apturēšanu, uz kuru balstās iesniedzējtiesa un *Port d'Hiver Yachting*, lai apgalvotu, ka pastāv tieša saikne starp pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum* un tam secīgi celto prasību pēc būtības, nevar derīgi atspēkot iepriekš minētos apsvērumus, jo šajā tiesību normā nav konstatēta apgalvotās procesuālās vienotības esamība⁵⁹.

75. Tātad šajā gadījumā iesniedzējtiesas minētā turpinātība, manuprāt, nepastāv. Man šķiet, ka šī tiesa turklāt pieļauj, ka attiecīgā pierādījumu nodrošināšanas procedūra ir juridiski nošķirta no prasības pēc būtības it īpaši saskaņā ar *CPC* 145. pantu⁶⁰, jo it īpaši atbilstoši tās prejudiciālā jautājuma formulējumam pirmo procedūru tā pati kvalificē kā "patstāvīgu" salīdzinājumā ar otro.

76. Ņemot vērā visus šos apstākļus, uzskatu, ka Regulas Nr. 44/2001 27. un 30. pants ir jāinterpretē kopā tādējādi, ka, ja prasība pēc būtības ir celta dalībvalstī pēc pierādījumu savākšanas pasākuma *in futurum* rezultātu iegūšanas, nevar uzskatīt, ka šī tiesvedība ir uzsākta brīdī, kad ir uzsākta procedūra, lai šajā pašā valstī noteiktu minēto pasākumu. Tāpēc citas dalībvalsts tiesai, kurā prasība ir celta pēc šīs pierādījumu savākšanas procedūras pabeigšanas, bet pirms ir celta minētā prasība pēc būtības, kurai ir gan vienas un tās pašas puses, gan viens un tas pats priekšmets un pamats kā pēdējā minētajā procedūrā, nav pienākuma apturēt tiesvedību *lis pendens* dēļ saskaņā ar šo regulu, jo tā nav tiesa, kurā otrajā ir celta prasība.

77. Kā jau esmu norādījis⁶¹, uzskatu, ka šajā lietā Regulas Nr. 44/2001 31. pants nav jāinterpretē. Tomēr pilnības labad norādišu, ka šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma beigās iesniedzējtiesa min iespēju ņemt vērā spriedumu *St. Paul Dairy*⁶², kas attiecas uz Briseles konvencijas 24. pantu, kurš būtībā ir identisks minētajam 31. pantam. Šajā spriedumā Tiesa ir nospriedusi, ka

56 — Šī valdība attiecībā uz pagaidu noregulējuma pasākumu, ar ko nosaka veikt ekspertīzi, kā tas ir šajā lietā, norāda, ka tiesa, kas izdevusi šādu rīkojumu saskaņā ar *CPC* 145. pantu, šajā tiesvedībā vairs nevar nedz izdot rīkojumu veikt jaunu ekspertīzi, nedz lemt par iesniegto eksperta atzinumu, jo attiecīgā gadījumā tikai tiesai, kas izskata lietu pēc būtības, ir jāizvērtē eksperta atzinums, par kuru tika izdots rīkojums.

57 — Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav minēti iemesli, kādēļ šīs tiesas ir atšķirīgas.

58 — Saskaņā ar šī panta, kas ir iekļauts Civillkodeksa III grāmatas "Dažādi īpašuma iegūšanas veidi" XX nodaļā "Par noilgumu, ar kuru tiek dzēstas tiesības", noteikumiem "noilguma termiņš tiek pārtraukts arī tad, ja tiesa pirms tiesvedības uzsākšanas apmierina pieteikumu par pierādījumu savākšanas pasākuma noteikšanu" un "jaunais noilguma termiņš nav īsāks par sešiem mēnešiem no pasākuma īstenošanas dienas".

59 — Minētā 2239. panta mērķis ir nodrošināt pusēm pārdomu laiku, lai pēc pierādījumu savākšanas pasākumā iegūto rezultātu saņemšanas izvērtētu iespēju celt prasību pēc būtības, kas netiek izmantota automātiski (skat. Marchand, X., Savatic, P., un Audouy, J., "Mesures d'instruction exécutées par un technicien", *JurisClasseur Procédure civile*, 660. burtnīca, 2011, 24. punkts, kā arī 238. un nākamie punkti).

60 — *Cour de cassation française* ir lēmusi šādi, jo tā ir nospriedusi, ka tad, kad strīds ir starptautisks, pierādījumu savākšanas pasākums atbilstoši *CPC* 145. pantam Francijas teritorijā tiek īstenots saskaņā ar Francijas likumu neatkarīgi no tiesību aktiem, kas var tikt piemēroti prasībai pēc būtības, kura, iespējams tiks celta pēc šī pasākuma īstenošanas (1. civillietu palātas 2016. gada 3. novembra spriedums Nr. 15-20.495, kas ir pieejams tīmekļa vietnē <https://www.legifrance.gouv.fr>). Procedūru saistībā ar pierādījumu savākšanas pasākumu *in futurum* var nošķirt no iespējamās secīgi ierosinātās tiesvedības pēc būtības, un tādējādi tām var piemērot atšķirīgas tiesību normas, jo šī pēdējā minētā nav pirmās [procedūras] "turpinājums", skat. Théry, P., "Le référé probatoire et l'application dans le temps de la loi du 17 juin 2008", *RDI*, 2009, 481. lpp.

61 — Skat. šo secinājumu 45. punktu.

62 — Spriedums, 2005. gada 28. aprīlis, (C-104/03, EU:C:2005:255), kurā iesniedzējtiesa it īpaši atsauca uz tā 19. un nākamajiem punktiem.

jēdziens “pagaidu vai aizsardzības pasākumi” šī 24. panta izpratnē nebija attiecināms uz pierādījumu savākšanas pasākumiem, kuru mērķis ir ļaut prasītājam pirms tiesvedības uzsākšanas izvērtēt iespēju, vai iespējamā prasība tiesā tiks apmierināta⁶³, it īpaši ņemot vērā nepieciešamību novērst vairākus juridiskās pamatus attiecībā uz vienu un to pašu juridisko saikni.

78. Iesniedzējtiesa ierosina, ka *CPC* 145. pantā paredzētie pierādījumu savākšanas pasākumi varot būt minētajā spriedumā aplūkoti pasākumi un ka šī pēdējā minētā sprieduma pamatojumu varot izmantot tās prejudiciālajā jautājumā minētā Regulas Nr. 44/2001 30. panta interpretācijā, un, ja dalībvalstī ir izdots rīkojums par šāda veida pierādījumu savākšanas pasākuma īstenošanu, celt prasību pēc būtības citā dalībvalstī neesot atļauts.

79. Man šķiet, ka tas, vai pirms tiesvedības uzsākšanas noteikto pierādījumu savākšanas pasākumu var uzskatīt par pagaidu vai aizsardzības pasākumu Regulas Nr. 44/2001 31. panta izpratnē, šajā kontekstā ir analizējams īsi, norādot, ka šajā ziņā iesniedzējtiesa šo problemātiku min tikai sekundāri un ka par to ir sniegti atšķirīgi viedokļi, it īpaši attiecībā uz *CPC* 145. pantu, ne tikai šajā lietā Tiesā iesniegtajos rakstveida apsvērumos⁶⁴, bet arī doktrīnā⁶⁵.

80. Šajā ziņā tikai norādišu, ka, strukturāli raugoties, 31. pants ir iekļauts Regulas Nr. 44/2001 10. iedaļā par pagaidu un aizsardzības pasākumiem, savukārt šīs regulas 27. un 30. pants – kurus vienīgos ir lūgts interpretēt šajā lietā – ir iekļauti 9. iedaļā par *lis pendens* un saistītām prasībām. Būtībā atšķirībā no šīm pēdējām minētajām tiesību normām, kas reglamentē saistību starp vienlaicīgi izskatāmajām tiesvedībām dažādās dalībvalstīs, 31. pantam pamatā ir cita loģika, jo tajā ir noteikta norma par izņēmuma jurisdikciju – ko tādējādi strikti interpretē Tiesa⁶⁶ –, saskaņā ar kuru dalībvalsts tiesa var noteikt pagaidu vai aizsardzības pasākumu pat tad, ja citas dalībvalsts tiesai būtu jurisdikcija lemt par lietu pēc būtības, piemērojot minēto regulu.

81. Tāpēc es uzskatu, ka, ņemot vērā pārformulētā prejudiciālā jautājuma priekšmetu, nav jāsniedz argumentācija pēc analogijas ar spriedumu *St. Paul Dairy*⁶⁷ un katrā ziņā šī pēdējā minētā saturs nevarētu atspēkot Regulas Nr. 44/2001 27. un 30. panta interpretāciju, ko es ierosinu sniegt šajā lietā⁶⁸.

V – Secinājumi

82. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *Landgericht Stralsund* (Štrālzundes apgabaltiesa, Vācija) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzišanu un izpildi civillietās un komerclietās 27. pants un 30. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tad, ja dalībvalstī ir norisinājusies autonoma pierādījumu nodrošināšanas procedūra, lai pirms tiesvedības uzsākšanas izdotu rīkojumu īstenot pierādījumu savākšanas pasākumu, un pēc šajā pierādījumu

63 — Proti, pasākums, ar kuru ir izdots rīkojums uzklaut liecinieku, lai ļautu prasītājam izvērtēt iespēju celt prasību, noteikt šīs prasības pamatojumu un izvērtēt pamatu, kas var tikt izvirzīti šajā ziņā, atbilstību.

64 — Konkrētāk, Francijas valdība uzskata, ka tāds pierādījumu savākšanas pasākums *in futurum*, kāds tika noteikts izskatāmajā lietā saskaņā ar *CPC* 145. pantu, varētu tikt kvalificēts kā “pagaidu vai aizsardzības pasākums” Regulas Nr. 44/2001 31. panta izpratnē, atsaucoties šajā ziņā uz *Cour de cassation française* (I. civillietu palātas 2001. gada 11. decembra spriedums Nr. 00-18.547, kas pieejams tīmekļa vietnē <https://www.legifrance.gouv.fr>), savukārt Komisija aizstāv pretēju apgalvojumu.

65 — It īpaši skat. Beraudo, J. P., un Beraudo, M. J., “Convention de Bruxelles du 27 septembre 1698, convention de Lugano du 16 septembre 1988 et règlement (CE) n° 44/2001 du Conseil du 2 décembre 2000 – Compétence – Règles de compétence dérogatoires”, *JurisClasseur Europe*, 3031. burtņica, 2012, 39. punkts; Gaudemet-Tallon, H., *Compétence et exécution des jugements en Europe*, LGDJ-Lextenso, Issy-les-Moulineaux, 5. izd., 2015, 308-1. punkts un tajā minētā judikatūra.

66 — Attiecībā uz tiesību normu, kas ir identiska Briseles konvencijas 24. pantam, šajā ziņā skat. spriedumu, 1999. gada 27. aprīlis, *Mietz* (C-99/96, EU:C:1999:202, 46. un 47. punkts).

67 — Spriedums, 2005. gada 28. aprīlis (C-104/03, EU:C:2005:255).

68 — Skat. šo secinājumu 76. punktu.

savākšanas pasākumā iegūto rezultātu saņemšanas tās pašas dalībvalsts tiesā ir celta prasība pēc būtības, datums, kad “uzskata, ka prasība ir celta” šajā tiesā minētā 30. panta izpratnē, nav datums, kad ir uzsākta pierādījumu nodrošināšanas procedūra, no kā izriet, ka citas dalībvalsts tiesa, kurā starplaikā ir celta prasība pēc būtības starp tām pašām pusēm un par vienu un to pašu priekšmetu un pamatu kā iepriekš minētajā tiesvedībā, ir jāuzskata par tiesu, “kurā pirmajā ir celta prasība” minētā 27. panta izpratnē.